

Forslag til artikel på Trafikdage 2019

Emne: Transportøkonomi - Fokus urbanisering og transportinfrastruktur

Titel: Potentialet for kollektiv trafik ved den "dobbelte urbanisering"

Baggrund:

Urbanisering finder ikke kun sted i de fire store universitetsbyer. Også mindre, regionale vækstcentre tiltrækker flere beboere og virksomheder - den såkaldte "dobbelte urbanisering". Det giver på den ene side trængselsudfordringer på vejene i og omkring byerne, men også nye potentialer for med højklasset kollektiv trafik at mindske trængsel, understøtte erhvervs- og byudvikling samt frigøre veje og infrastruktur til rekreative byrum, grønne arealer m.m. Kombineret med en målrettet byfortætning af nye og gamle kvarterer og andre lokale virkemidler i forhold til planlægning og prioritering kan den kollektive trafik spille en større - og ny - rolle også i de mellemstore danske byer.

Bus Rapid Transit (BRT) er ofte blevet nævnt som en måde at opnå et serviceniveau, der er sammenligneligt med metro og letbane men med en mindre kapacitet og til en langt lavere omkostning. Der sker en hastig udvikling af konceptet BRT og herunder den teknologiske udvikling indenfor emissionsfri fremdrift af busser og til dels førerløs drift.

Betyder det, at en højklasset kollektiv trafik med byudviklingspotentiale nu er kommet indenfor økonomisk og praktisk rækkevidde også udenfor de fire største byer i Danmark?

Formål:

Den kollektive trafik fungerer og planlægges med lange tidshorisonter. Hvis den kollektive trafik skal indgå som et aktivt virkemiddel i byudviklingen på sigt, skal potentialerne herfor kortlægges og planlægningen heraf ske allerede nu, hvor kommunernes /byernes) beslutninger om infrastruktur til en fremtidig urbanisering tages.

Artiklen screener et spektrum af større byer (fratrasket de fire universitetsbyer) for deres potentiale i form af byudvikling understøttet af kollektiv trafik. Bruttoliste for screeningen er byerne: Køge, Roskilde, Hillerød, Esbjerg, Kolding, Vejle, Horsens, Silkeborg, Herning, Randers og Viborg.

Hvor er kriterierne samlet set opfyldt for, at man kan udvikle højklasset kollektiv trafik (BRT) i de mellemstore danske byer?

Metoder:

Potentialet i byerne screenes ud fra følgende kriterier:

Kriterium	Underkriterium	Kilde / metode
Trafikalt potentiale		
	Nuværende antal passagerer i bybusnettet og herunder udvalgte linjer	Passagertal fra trafikselskabet
	Nuværende overflytningspotentiale i korridoren	Data for rejsemønstre i øvrigt
	Antal <u>boliger</u> i korridoren Antal <u>arbejdspladser</u> i korridoren Antal <u>funktioner</u> i korridoren (indkøb, offentlig service, sundhed, kultur, uddannelse, rekreativt område m.m.)	Analyse af kortmateriale og data fra kommunen.
Byudviklingspotentiale		
	Allerede planlagte byudviklingsprojekter (offentlige / private)	Desk research + kvalitativt interview *
	Mulige / potentielle byudviklingsprojekter (offentlige / private).	-
Politisk og institutionelt potentiale		
	Politisk strategi for byudvikling og fortætning	-
	Parkeringsstrategi + strategier for det "offentlige rum i byen" og herunder fordelingen og prioriteringen af trafikanter (Bilister, cyklister, kollektiv trafik rejsende) og borgere (beboere, besøgende, pendlere, erhvervsdrivende).	-
	Mulighed for at placere (evt. centralisere) offentlige funktioner i korridoren	-
	Klima- og miljøpolitiske målsætninger	-
	Erhvervspolitiske målsætninger	-
Økonomisk potentiale		
	Estimat af anlægsomkostninger	Erfaringstal fra f.eks. Movia +Way og Aalborg Kommune.
	Estimat af driftsomkostninger	Erfaringstal fra f.eks. linje 5C i Movia.
	Finansieringsmuligheder. Tilskud fra staten, salg af ejendomme og byggegrunde til udvikling, skatteindtægter.	
	Øvrige gevinster (samfundsøkonomiske): Tidsbesparelser, sundhed m.m.	Erfaringstal fra busprojekter

* Stadsarkitekt, teknik- og miljøforvaltningen m.m.

Resultater:

Resultaterne kendes endnu ikke.

Indsendt af:

Lasse Repsholt, Sektorchef

Dansk PersonTransport

Nørre Farimagsgade 11, 3. tv

DK-1364 København K

Mob: +45 2047 8003

lre@dansktopersontransport.dk